

Høringsinnspill til forslag til presisering og avgrensning i arbeidsmiljølovens regel om midlertidig ansettelse for "praksisarbeid"

Vi viser til Høring - om forslag til presisering og avgrensning i arbeidsmiljølovens regel om midlertidig ansettelse for "praksisarbeid" med innspills frist den 29 oktober.

Bergen Næringsråd gir følgende uttale.

Våre hovedpoeng er:

- Vi mener primært en ikke bør innføre et forbud mot traineestillinger etter endt gradsutdanning. Ordningen er viktig av tre årsaker:
 1. Den gir traineen verdifull kompetanse, på samme måte som en lærlingestilling gir det på fagbrevnivå. Det er ikke alle utdanninger som legger til rette for dette i løpet, og slike stillinger i løpet gir ikke samme mulighet for videre fast ansettelse.
 2. Den gir traineen en lettere og tryggere vei inn i arbeidslivet gjennom opplæring i løpet, selv om denne opplæringen ikke gir studiepoeng.
 3. Den gjør at bedrifter tør å ansette nyutdannede, og ikke bare leter etter andre bedrifters ansatte med 3-5 års erfaring.
- Vi er derfor mot forslaget om å presisere og avgrense bestemmelsen i arbeidsmiljøloven § 14-9 andre ledd bokstav c om midlertidig ansettelse for praksisarbeid.
- Departementet foreslår å fastsette en forskrift hvor det gjøres avgrensede unntak fra det foreslåtte vilkåret om at praksisarbeidet, og presterer 4 unntak. Vårt forslag er at det legges til et 5. unntak som innbefatter traineestillinger med parallellt opplæringsprogram.
- Vi ønsker subsidiært at det tillates bedriftsovergripende (program som rekrutterer til flere bedrifter i et felles, organisert opplegg med et) traineeprogram som har som mål å tiltrekke og beholde kompetanse i regionen ved å tilby ettårige stillinger innenfor det gjeldende traineeprogrammet. Vi ønsker velkommen et krav om et parallellt opplæringsprogram.
- Vi ønsker også subsidiært at det presiseres at «før endt utdanning» kan ivaretas gjennom et felles opplæringsprogram på tvers av bedrifter, selv om dette ikke gir studiepoeng.
- Flexibilitet i arbeidsmiljøloven er nødvendig for å tilpasse seg ulike behov i arbeidslivet, og arbeidslivet er i de ulike byene. Det er en utfordring at Bergen mister nyutdannede til Oslo, og traineeprogram som Trainee Vest er et forsøk på å systematisk sikre tilgang på stillinger til nyansatte. Begrensning av midlertidig ansettelse for praksisarbeid vil påvirke nyutdannedes muligheter til å få relevant

arbeidserfaring. Vi ønsker derfor subsidiært at det tillates traineeprogram med formål å beholde kompetanse i regionene.

Bergen næringsråd har de siste 8 årene drevet Trainee Vest, et program for nyutdannede i Bergensregionen. Programmet ble startet av studentsamskipnaden i 2008 for å sikre arbeidsmulighet for samfunnsvitere etter endt grad, men ble siden overført til Bergen Næringsråd. Det ble da utvidet til å gjelde alle typer stillinger og alle utdanningsinstitusjoner.

Traineestillingene er i medlemsbedriftene til Bergen næringsråd, og lyses ut en gang i året. Stillingen er øremerkede nyutdannede. Grunnen til denne avgrensingen er at stillinger ofte lyses ut med krav om 3-5 års erfaring.

Denne praksisen medfører at ferdig utdannet ungdom får utfordringer med å komme inn på arbeidsmarkedet rett etter endt utdanning. De blir ikke kalt inn til intervju og ansatt, fordi de ikke har erfaring, og får ikke erfaring fordi de ikke blir ansatt. Denne typen «Catch 22» medfører at kandidatene bruker lenger tid på å komme seg i jobb enn de ellers kunne.

I tillegg er der saklige grunner for at bedriftene krever dette. Det er fordi de ikke opplever nyutdannede som klare nok for arbeidslivet. Traineeprogram som løser begge disse utfordringene, gjennom bistand fra rekrutteringsfirma og et opplæringsopplegg i hele traineetiden som øker arbeidslivskompetansen hos traineer og reduserer ansettelsesrisiko hos bedriften.

Traineeprogrammet gir et stort nettverk på tvers av bransjer og utdanninger. Dette trekker hjem studenter som har vært på utenlandsstudier eller andre byer, og er ofte en av årsakene til at de søker på stillingene. Nettverk av denne typen ville tatt flere år å bygge opp, og gir en umiddelbar verdi for både traineene og bedriftene.

I tillegg bidrar opplegget til at kompetanse beholdes i regionen og ikke støvsuges bort til den sterke tiltrekningskraften som hovedstadsområdet representerer. Traineestillingen er ofte det lille som skal til for at bedriften tør ansette rett ut fra utdanning, og kandidaten får muligheten til å bli i regionen. Tall fra undersøkelser viser at 4 av 5 er i samme bedrift etter 3 år, og at 80% av de som har vært i traineeprogrammet fremdeles bor i vår region.

Det er dermed ikke en aktuell problemstilling at dette utnyttes for å omgå forbudet mot midlertidige ansatte eller setter kandidaten i en svak stilling. Tvert i mot gir dette programmet fordeler både for arbeidstaker og arbeidsgiver. Ansettelse skjer eller på ordinære lønnsvilkår.

Med vennlig hilsen

Monica Mæland
adm.dir. Bergen næringsråd

BERGEN NÆRINGSRÅD

